

Motion till riksdagen

1988/89: Ub293

av Erkki Tammenoksa m. fl. (s)

Intresset för samhällsfrågor i skolan

Många klagar på att Sverige inte har en naturlig självständighetsdag som anknyter till stora nationella händelser som t. ex. 14 juli i Frankrike, 17 maj i Norge eller 6 december i Finland. Eftersom Sverige har lyckats undvika revolutioner och ockupationer, och fått bevara sin självständighet i alla tider, upplevs inte den 6 juni så lidelsefullt som landets "stora" nationaldag. Det finns ingen anledning att försöka ändra på detta, men det finns anledning att uppmärksamma andra stora dagar i det moderna Sveriges samhällsliv.

Sverige är ett föredöme i många länders reform- och lagstiftningsarbete. Den offentliga sektorns aktiva del i samhället, välskötta statsfinanser, det internationellt mycket höga valdeltagandet, jämlikhetssträvanden mellan könen och mellan svenskar och invandrare, engagemanget för flyktingmottagande, fredsarbetet, regionala satsningar osv. har väckt och väcker internationellt en stor uppmärksamhet.

Sveriges folk har fått uppleva en stillsam revolution under 1900-talet. Detta måste uppmärksammas även nationellt på ett positivt sätt. Ett av tillfällena är överlämnandet av budgetpropositionen i början av januari. Det är ju då riksdagen börjar granska regeringens inkomst- och utgiftsförslag för den statliga verksamheten. Fr. o. m. den 1 juli börjar ett nytt budgetår för statens myndigheter och senast i början av juni måste riksdagens beslut föreligga; statens stöd åt skolan, kulturen, miljövärden, sociala sektorn, försvaret, trafiken osv.. Överlämnandet av regeringens budgetproposition är en händelse som angår varje människa i detta land. Uppmärksamheten är visserligen massmedialt stor och oftast lyckas någon tidning komma åt propositionen innan den överlämnats officiellt till riksdagen. På det viset saboteras regeringens möjligheter att informera om helheten, utan uppmärksamheten fokuseras till några detaljer. Detta förhållande kan man tydligen inte råda bot på. Det kommer antagligen även i fortsättningen att hända att budgetförslaget kommer ut för tidigt till utomstående.

Det positiva i samband med årets budgetproposition (1989/90), var det stora intresse skolans folk visade denna. Med glädje konstaterade vi att rektorer och lärare informerade eleverna om valda delar av budgetförslaget. Detta engagemang borde på allt sätt stödjas i fortsättningen, men informationen borde omfatta helheten och speciellt om ansvarsfördelningen mellan stat och kommun. Den historiska återblicken om hur Sverige

har förvandlats från fattigdom till välstånd borde ingå i denna information.

Mot. 1988/89
Ub293

Det bästa med den svenska grundskolan är att man uppfostrar eleverna till självständiga individer, som med kritiska ögon kan granska omgivningen och ge sin prägel åt samhällsutvecklingen. Det är den bästa garantin för att intresset för demokratin och för samhällsfrågorna förblir levande hos vårt folk även i framtiden.

Den lokala skolledningen bestämmer aktiviteterna i skolan, men det är SÖ som är den statliga översynsmyndigheten och som kan utfärda rekommendation eller direktiv om att landets skolor på ett lämpligt sätt, inte bara genom föreläsningar, utan också i gemensamma diskussioner etc. uppmärksammar budgetpropositionen.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att SÖ får i uppdrag att utfärda rekommendationer till skolorna om informationsåtgärder och aktiviteter beträffande innehållet i regeringens budgetproposition.

Stockholm den 24 januari 1989

Erkki Tammenoksa (s)

Oskar Lindkvist (s)

Sylvia Pettersson (s)

Anneli Hulthén (s)